

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok a katolikusok törekvésének előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó papa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.
Előfizetheti a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felolós szerkesztő:
Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szekesfejérvár, kigyó-utca 9. szám.
Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 30 kr.

Passzivitás.

Hétfőn volt a képviselőházban az első ütközet, azaz lett volna. De a kik izgató, heves beszédek rettenetes harezára számítottak, nagyon csalatkoztak. Az ellenzék szónokai röviden jelezték álláspontjukat az indemnitás szemben, ennyi volt az egész.

A kormánypárt szócsöve már napok óta oktatta alkotmányos érzékre az ellenzék, attól való félelmében, hogy obstruálni fognak az indemnitás szemben, megbosszulva ezzel is a választási visszaéléseket. Annál meglepőbb volt az ellenzék higgadt, majdnem visszautasítónan rideg állásfoglalása, mely meg-döbentette az óriási kormánypártot s lehetetlenné tette a parlamenti vitát.

Páratlanul álló eset parlamenti életünkben ez a közönynek nevezhető rövidség, a melylyel a kormány a jövő év első négy hónapjára felhatalmazást, kapott a kormányzás továbbvitelére. Épen ez a szokatlanság tévesztett úgy látszik meg sokakat a parlamenti ellenzék jövőben követendő magatartására nézve, mert a fővárosi lapok majdnem kivétel nélkül az ellenzék passzivitását látták ebben az esetben, s egy rendkívül nagy horderejű politikai akció kezdetét.

Tekintet nélkül arra, hogy a parlament ellenzéki pártjai minő párthatározattal indultak neki a parlamenti csatározásnak, csak a magunk véleményének adunk az

alábbiakban kifejezést, mint a hogyan nem is írhatnánk másról, mert a pártok határozatait előttünk teljesen ismeretlenek.

Azt hisszük a parlamenti pártok passzivitására vonatkozó tudósításai a lapoknak tulzottak, és hogy olyan határozott alakban léptek fel e hírek, csak annak tulajdonítható, hogy vagy az ellenzék hétfői magatartását, vagy pedig magát a passzivitását értelmezték félre.

Elismerjük azt, hogy azon körülmények, a melyek a mostani választásokon a parlament többségét összehozták, a törvénytelenég minden jelét magukon viselik s e törvénytelenég szemben tehetetlenné vált ellenzék akarva nem: akarva passzív magatartásra van kényszerítve, a mennyiben az aktivitás s az ezzel járó pozitív eredmény elérése reá nézve lehetetlenné vált. Az olyan óriási többséggel szemben, mint a mi kormányunké, ha az mandátumát nem a nemzeti közérület erőteljes fellobbanásából szerezte, hanem törvénytelen eszközökkel kicsikarta, lehetetlen a parlamentáris tárgyalás komoly és lelkiismeretes lefolyása, mert a törvénytelen eszközök révén bekerült többség önzésének van kiszolgáltatva az egész parlament, s még lehetősége is kivan zárva, hogy a többség, mely nem viseltetett tisztelettel az alkotmány iránt a választások alatt, igazságosan és önzetlenül szolgálhassa a közérdeket. Mert a parlamentáris tárgyalásoknak célja tulajdonképpen az,

hogy az egyes törvények a közérdek szempontjából megvitattassanak és a kölcsönös hozzászólások révén megtalálja a törvényhozó testület a leghelyesebb utat a nemzet érdekeinek kielégítésére.

Ha a parlamentben önálló gondolkozásu, önzetlen hazafiak ülnek, ha ilyen óriási többséggel volna is képviselve ott valamely irányzat, mint a mostani liberális párt, abban az esetben is, törvényhozi kötelessége minden megválasztott képviselőnek, hogy legjobb tudása szerint közreműködjék tehetségével a törvények meghozatalánál. Mert ez esetben nincs kizárva annak lehetősége, hogy az életrevaló eszme és figyelmeztetés utat találjon az érvényesülésre. De a mikor önző pártérdekkel, alkotmányos érzék nélküli, törvénytelen eszközökkel megválasztott többséggel áll szemben az ellenzék, akkor megszűnik minden remény arra, hogy a leglelkesebb és legnemesebb fáradozása is bármily csekély hasznot tudjon felmutatni.

A tulvámó és elfogult ellenfél szemben a józan ész önmagától vezet reá mindenkit a passzivitás gondolatára.

De passzivitásnak csak addig van értelme, a mig világosan és minden kétséget kizárólag tiltakozást jelent a fennálló állapotokkal szemben. Már pedig a jelen viszonyok között, bármennyire indokolt legyen is, nem képzeljük, hogy a parlamenti ellenzék a passzivitás terére lépjen, a mely rettenetesen kellemetlen helyzetbe sodor-

Őszkor.

Irta: Beszkid István.

Száraz ágak hervadt lombja
Hull reá a sirhalomra . . .
Olyan néma, komor a táj . . .
Keblem mélyén valami fáj:
Elmult tavasz, elmult évek,
Jertek vissza, jertek, kérlek!
Hő szívemnek forró vágya
Gyermekkorom boldogsága . . .
És ha látok őszi tájat,
Ködös ormot, fonnyadt ágat,
Sötét barna fellegetet, —
Valami fáj, sirni kezdek . . .
Dal kell nékem mint régen,
Hogy danám a tájt bezengte,
Midőn vig volt kaczagásom
S álmélkodtam a siráson . . .
Jertek vissza arany napok,
S dalokatok, dalokatok!
De a mi volt, — eltűnt régen.
Hő szívvel a mit reméltem,
Csalfa álmok tűnő képe,
Melynek nem lesz ébredése
Mint az őszi hervadásnak,
Havas földnek, száraz ágnak.

Komédiások.

— A »Fejérmegyei Napló« eredeti tárczája. —

Irta: Storch Ernő.

Valami nevezetes pénzügyi manőver volt a felszínen, minden pénzügyi hírességet az foglalkoztatott. A képviselőházban Bartony Géza az ellenzék mérsékeltebb részének vezére másfél óráig tartó fényes beszédet mondott, melyben egy új alapokra fektetett pénzügyi politika körvonalait engedte láttatni. Fel-felhangzó tetszés kísérte a hatalmas mondásokat, de a mint beveződött a beszéd és a szónok végigtekintett a párthívek során, látta, hogy gyérek a sorok, igen gyérek, nagy rész künn tanyáz a folyosón, hogy csak a puritán arcu Jakab bátya bólogat helyeslőleg, a farizeus „fekete ügyvéd“ aztán tompa hangon éljenez még egy-néhány, a ki nem állotta a vezér merev tekintetét. A többi hidegen, mogorván ült helyén. Ha eddigelé nem, ebben a pillanatban megértette Bartony Géza, hogy leáldozott neki. Látta, hogy kitorófélben van az a sok személyes gyűlölség, hogy lázong a személyes érdek, nyugzött ambíció, hunnyászó irigység, melyet ő szorított a pártgyealem bilincseibe. Félismerte helyzetét és számolt vele.

Ha most melegiben fölveti pártjában a bizalmi kérdést, a meghökent hívek egyértelműleg kijelentik, hogy nem látnak okot a bizalmatlanságra. A pártnak minden egyes állásfoglalása azonban ürügy lesz ezután tagoknak a kilépésére. Gondolt a lemondásra, a visszavo-

nulásra és akkor mérhetetlen keserüséget érzett, melyben a megboszulás vágya is lázongott az önző hívek ellen. Leucillapulva arra vágyódott azután, hogy mentse a romokból, a mit még menteni lehet.

Pillanatig úgy érezte, hogy kell még találnia módot, mellyel visszaszereshet minden veszendőt és akkor örült, hogy nem tett még semmiféle elhatározást, a mi most hátrányára volna. Elérkeznyült, a mint visszaidézte emlékezetébe nehéz küzdelmeit miket évek hosszu során át folytatott a haza jóvoltáért, a maga népszerűségéért s most, a mikor tudta, hogy töredezik a kapocs, mely e kettőt egybefűzi, emberfölötti erőt, önbizalmat érzett magában, hogy lelkesedésének egész hatalmával visszatéríti a hűségre már-már elpártolt katonáit. És akkor látta azokat a fanyar, blazirt, gunyosan mosolygó, unalmas arcokat — és a másik pillanatban már indokok felől gondolkozott, melyeknek hangoztatásával némiképpen elfogadhatóvá lehessen tenni egy hosszu politikai Saul-szerepnek Pálra-fordulását.

Közben új kormány váltotta föl a régít. Bartony Géza tudta, hogy a pénzügyminiszteriumban „gondolkoznak“ a reformok felett. Ez volna tehát az aranyhid, melyen át veszély nélkül bejuthat a kormány táborába.

Régi jó barátja volt az új pénzügyminiszter azt kereste föl. Valami megalázkodás formát érzett mégis, hogy ő most könyörögni jár. Aztán fülhaborodó önérzettel utasította rendre magát: Nem kérek semmit, érdemek elismerését követelem! Nem fogok könyörögni, szárazon, hidegen terjesztem elő ajánlatomat.

Mai lapunk 8 oldal.

hatja ugyan a többséget, de végzetes lehet az egész országra is, mert oly fontos a a nemzet életére, annyira nagyhorderejű törvények kerülnek tárgyalás alá, hogy azokat a passzivitás némaságával nem szabad fogadnunk. Éppen ezért az ellenzék első fellépéséből, mely az indemnitás tárgyalása alkalmával megnyilatkozott, passzivitást kimagyaroznunk nem lehet.

De igenis természetesnek tartjuk azt, hogy az ellenzék csak a legszűkebb körök között szorította parlamenti működését és hibával vitákkal nem tölti az időt. Nincs miért, és nincs kinek beszélni, mert a többségben elbizakodott kormány úgy sem venné fontolóra az általuk elmondottakat. Ez meg magyarázza az ellenzék magatartását az indemnitásnál, a hol csak röviden jelezték bizalmatlanságukat a kormány iránt.

Bizonyos azonban, hogy ha a fontos kérdések és törvényjavaslatok kerülnek tárgyalásra, az ellenzék a legnagyobb lelkiismeretességgel fog megfelelni a reája bízott kötelességének, Lehet, sőt valószínű, hogy működését nem fogja siker koronázni, de óriási lesz az a hatás, a melyet igazságos kritikája a nemzetre gyakorolni fog. Mentől ridegebbül fogja a többség visszautasítani a helyes és igazságos megoldást, annál nyilvánvalóbbá lesz, hogy nem az ország érdekeit, hanem önző magánérdekeket szolgál.

Lehet azonban, hogy a parlamenti ellenzék csakugyan a passzivitás terére lép, ebben az esetben azonban igen szomorú tapasztalatokat kellett szereznie a kormánypárt lelkiismeretlenségéről, hogy ilyen végzetes lépésre határozta el magát. Annyi bizonyos, hogy az egész ország lázas érdeklődéssel tekint a parlament további működése elé, s mindenfelé kíván-

csian várják vajjon a passzivitást csakugyan elhatározta-e az ellenzék?

— Szeretett főispánunk. Megyénk és városunk szeretett főispánja, Fiáth Miklós báró, a kit tudvalevőleg Bodaikon képviselőnek választottak meg, az összeférhetlenségi törvény alapján lemondott főispáni állásáról s majdnem egyidejűleg megtette az első lépést a magasabb politikai karrierhez s belépett a Magyarhoni ügygyárak részvény-társaságához igazgatótanácsosnak. Ez a vállalat az év elején rendkívül sok kalamitáson ment keresztül, s veszteségei révén közelállott a bukáshoz. Úgy látszik, hogy éppen ez a körülmény lelkesíti szeretett volt főispánunkat, mert így legalább alkalmá lesz kiváló pénzügyi képességeit beigazolni.

— Az első vita. Nem is vita volt az, hanem inkább csendes tüntetés a kormány ellen. Az indemnitás tárgyaltak hétfőn délelőtt a Házban. Az ellenzék vezérszónokai kevés szóban fejezték ki a kormány elleni bizalmatlanságukat s az indemnitást megtagadták. A kormány pártot rendkívül meglepte az ellenzék magatartása s mert attól félnék, hogy az ellenzék passzivitásának kezdetét jelenti ez a hallgatóság, már a módzatokról gondoskodnak, hogy miképpen segítsenek a megrekedt parlamenten. A néppárt bizalmatlanságát különben dr. Major Ferencz tolmácsolta a párt megbízásából. A rövid beszéd nem volt alkalmas, hogy tehetségét éreztesse a kormány párttal, de rövid felszólalása szinpatikus egyénisége, kellemes hangja és kitünő előadási képessége révén még a kormánypárt rokonszenvét is kivívta.

— Remegő többség. A Bánffy-kormány ugyancsak kétségbeesett helyzetbe jutott óriási többsége, illetve erőszakos törvénytíprásai révén. Az ellenzék magatartása nagyon rájuk ijesztett, s most szeretnék valamiképpen helyrehozni, azt az ostobaságot, a melyet a válasz-

tások törvénytíprásaival elkövettek. Igen érdekes megnyilatkozása ennek a kétségbeesésnek a „Nemzet”-nek a napokban megjelent vezércikke, a melyben a többek között a következőket írja: „Komoly és szilárd alapokon áll az oppozíció nélkül nincs egészséges parlamentarizmus. Ahol csak önkényuralom többleg létezik, az alkotmány formáinak ott nincs tartalmuk. Ahol a kapacitálásnak nem csak lehetősége, hanem eszköze, a vitaközás oda ki van zárva, ott csak vakon mehet előre végzetes útján a politikai elbizakodottság.” Hogy a kormánypárt mindezt belátja — a választások után? Miért nem jutott ez eszükbe választások előtt? Ebben az esetben nem kellene a kedves félhivatalos lapnak a következő mulatságos ajánlatot tenni: „A szabadelvű párt nem kiáltja oda az ellenzéknek a „vae victis!” könyörtelen jelszavát. És nem teszi lehetővé az oppozíció újra való szervezkedését. Sőt készségesen felajánlja közreműködését az új organizációhoz.” — Valóban páratlan bohózatra való idea! A kormány reorganizálja az ellenzékét. A Bánffy kormány hajlandó felállítani ellenzéki képviselőket, mert úgy látszik kevés a „félhivatalos” Kossuth-ellenzék. Még egy-két hasonló ellenzékre volna szüksége, a kikkel rendezne mulatságos parlamenti színjátékot. Igazán méltó ez az ajánlat a liberális párthoz, méltó ez a frivoltás az óriási többséghez.

— Az egyesült ellenzék. A képviselőválasztás alkalmával szerzett szomorú, de üdörös tavaszlatok arra indították a veszprémegei nemzeti, Ugron-, agrár- és néppárt vezető egyéniségeit, hogy e négy ellenzéki pártot, az erők teljes érvényesítése céljából egy nagy koalícióban egyesítsék. Az egyesülés gróf Zichy Vladimir kezdeményezésére tényleg meg is történt és az egyesült pártok egyelőre végrehajtott és szervező bizottságot állítottak össze, a melynek tagjai: gr. Zichy Vladimir, János Agoston, Rédey Gyula, Csapó Kálmán, Fodor Gyula, Fejes

Magasra emeli fejét, szinte kumor redőbbe vonta arcját, úgy lépett a hatalmas jóbaráthoz. Önzerttel, büszkén.

Még a régi időkbeli való barátoknak vallottak magokat, s nem is volt köztük semmi ellenséges indulat, egyszerűen, hogy nem érezték szükségét valami bensőbb érintkezésnek. Visszanézve a multra, ráakadt nádegyikök arra a jelenetre, mely hidegséget, közönyt tenített egymás iránt, s ennek a közönynek feloldására nem volt alkalmas a különböző jelen.

Higgadt elmével neveltség gyermekekédiának tekintette a miniszter azt a lobbanékony szerelmet, melynek tárgyát el is felelte rég. Fialatok voltak, egy lányt szerettek, kenyértíprésre kellett hát kerülnie köztük a dolognak. És bekövetkezett az a barátok között annyira rettegett jelenet.

— Ismerjük egymást, minek bujkáljunk? Legyünk őszinték. En elfogom venni azt a lányt. Mit szólsz hozzá? Felelj. — Nyugodtnak akart látszani Bartony Géza, holott minden ize remegett a forró izgalomtól: A rivális jó barát végig nézett rajta szintelt, de vérlázító gonosz hidegvérrel, úgy mondta mosolyogva: — Nem házasodom még. Ráérek. Elveheted.

Lehet, hogy nem is volt ideálja az a lány, hogy meleg rokonszenv volt mindössze, a mit iránta érzett, lehet, hogy nehéz lelki tusának volt diadala az a lemondás, mellyel egy érzelmeit nem viszonzó nőt másnak engedett át, de volt a hangjában valami sértő, kihívó. Am Bartony Géza nem törődött velé akkor, szólan fordított hátat. Aztán nejevé lett az a lány.

Hosszu, nagy idő mult el azóta. Agglegény maradt a miniszter. Ő csak haladt, emelkedett

egyre: előre, felfelé. Világias megjelenésű, elegans ember volt, nem látszott meg rajta az akták pora, de mindenkor kellőképen távol tudta tartani magától, a kiktől távol akart maradni: az asszonyokat. Hivatásának élt egyedül.

És összetalálkozott ime, egykori vetélytársával. Aranyos jökedve volt a miniszternek s a mint csonfoglalata csipetjén át megismerte a belépőt, pajzán végyat érzett, hogy a nyakába boruljon s legyen a barátságuk a minő volt régen: őszinte, zavartalan. Hiszen elérték mindketten, a mire vágyakoztak akkor, ábrándozó ifjúságuk napjaiban. Tudja Eg, de alig bírta fékezni kacagó vidámságát. Derült, szinte szélessé váló mosolylyal üdvözölte látogatóját s a mint látta ezt a nevető arcot Bartony Géza, eszébe jutott az a régi idő, amikor karonfogva jártak a mezők virágszőnyegét, a főváros aszfaltját és ő beszélt terveiről tüzzel, láuggal, nagyravágyó lelkesedéssel és a barátja mosolygott fensőbbeség, jóakór mosolygással mely azonban gunyossá torzulhatott minden pillanatban. Bántotta az a vigyorgás akkor, fagyossá tette ez az érthetetlen derültség most.

Vontatott, lassu előadással a reformokról kezdett beszélni. Nyiltan szólott, leplezetlenül mondta el véleményét, míg a miniszter a hamutálczával játszadozott. Kissé alább hagyott nevető kedve és figyelemmel hallgatta a beszédet. Hanem, a mint az ő közreműködésének szükségessé voltát igyekezett magyarázni Bartony Géza, nem bírta magát türtöztetni, elmosolyodott újból. Semmihez sem fér a jogos szarkazmus annyira, mint az őzetlenség természettagadó erényéhez. Am hamarjában indokolni kellett ezt az illetlenséget s alkalmazni a

valódi okot. Fejében kovolygott a visszaemlékezés a régi vetélkedésre és örvendett, hogy ime van mit megbocsátania ennek az embernek, hogy van alkalmá nagylelkűnek lenni irányában. Megkellett azonban csipkedni először, fogékonnyá, érzékennyé tenni a nagylelkűség iránt. Hadd lássa, hogy nem felede a multat, a miért, hogy megbocsátotta azt.

Jóra fordítható enyelgés akart lenni, pedig otrombaság volt, izetlenség volt. És kimondta a miniszter mégis, egyre mosolygó arczeal.

— Te, Géza, emlékezzél még — a feleségedre:

Megbánta a mint hallotta a tulajdon elhangzó szavát, szerette volna helyreütni valami tréfával, vagy magyarázattal, de az a gyűlölségtől, véghetetlen megvetéstől izzó pillantás, mely feléje villant, föllázasztotta véréit és nem tudott szólni semmit. De Bartonyi Géza megszólalt.

— Igazságot, érdemeket komédiázással elütni nem lehet. Értetted excellenciás ur?

Nyers, szinte sívöltő volt hangja, brutális az arckifejezése s a mozdulat, melylyel kalapja után nyult. Szemmeláthatólag reszketett a keze.

A miniszter is fölállott.

— Ugy látom alaposan meggyűlölted a „komédiá”t, mióta elhajítottad az ellenzéki keserű kenyérét. Az igazság érzete is fölébred mihelyt azt hiszed, hogy rajtad esik injuria. Önbizalmat határtalan. Szóval megváltoztál, s így remélhető, hogy nagyob eredményeket fogsz elérni politikai szerepléseddél. Vivjad hát ki a magad igazát, melyet elütni nem lehet.

Még nem beszélt az erejében bizakodó hatalmasnak gögje, csak keserűség érzett ki

Dániel, Vadnay Béla és Csolnoky Viktor. Az egyesült ellenzék minden irányban a legerélyesebb akcióit fogja megindítani a jelenlegi magát liberálisnak nevező kormányzati rendszer ellen, úgy a törvényhatósági és községi élet, mint a politika terén. A koalíció létesülése mind a négy ellenzék irányadó körében a legelőkelőbb rokonszenvvel találkozott és így a fegyverbarátság már most is biztosítottnak tekinthető.

— **A paraszt-szocializmus.** Egy fiatal parasztember állott a napokban a budapesti esküdtszék előtt, mely az „Új Népszava” című munkáslapban írt cikkéért vonta felelősségre. Az ügyészség látással vádolta a fiatal parasztot, de az esküdték s a törvényszék nem akarta elhinni a 25 éves Csizmadia Sándor, parasztleánynek, hogy ő a cikk szerzője. A hozzáintézett kereszkérdésekre olyan intelligenciát eláruló feleleteket adott, hogy nem lehetett kétség az iránt, hogy ő az igazi szerző. Valóságos bámulatba ejtette azonban a hallgatóságot azzal a beszéddel, a melyet saját védelmére elmondott. Beszédében részletesen kifejtette szocialista programját. Azon kezdte, hogy nem akar a büntetés elől menekülni, de szeretné, hogy ha már öt idehozták, állítsák törvény elé azokat is, akik ezt az állapotot megteremtették. „En, ugymond, láttam s magam is próbáltam, mint dolgozik az alföldi munkás ember hajnali háromtól este tízig, ötven krajczár napzámért, hogy egy kis avas szalonájá s egy falat kenyere legyen. Láttam a dohánykertésznél munkást tizenöt krajczár s a budapesti gyárakban leányokat husz kr. napzammal. Láttam a földművest éhségtől összeroskadni s láttam a vagyonost megfulladni a saját zsirjában.” Majd rátér arra, hogy miért nem adnak a munkásosztálynak jogot. Az ügyész ur azt mondja, hogy jogot csak az gyakorolhat, a kinek arra való képessége van. Talán annak az oláhnak van képessége, a kit félmészely palinkáért az urna elé visznek? A hol ilyen állapotok uralkodnak, ugymond, ott nem lehet a hazárt lelkesedni. Az ügyész urnak igenis lehet, mert ő jó módban van. De próbálna csak meg azt, a min én keresztül mentem. En nemcsak azt a darab földet nevezem hazámnak, melynek Magyarország a neve. Demért is tenném? Hiszen itt, bárhová teszem lábomat, az mondják:

szavából, a hálátlanság fölött érzett elkeseredés. Ugy találtá, mintha hálával tartoznék neki ez az ember, a ki iránt nagylelkű akart lenni.

Bartony Géza hosszú lélegzetet vett, és válaszolt, miközben erősen szemeközé nézett a gúnyolódóknak.

— Komolyan szólottam veled, de te nevetél mint egy gyerek. Hát rajta leszek igenis küzdeni fogok. Talán megérem még, hogy nem szellemileg kiskorúak fogják intézni az országügyeit.

Tudta, hogy szólnék szőria szavait, mert hiszen nem tüzelte sem a lelkesedés, sem a féktelen bosszúvágy. De színelnie kellett a határozottságot. Dobogó léptekkel ment az ajtóig. Ott megállott kétségkedve.

Lassu mozdulattal, habozva kezét nyújtotta a miniszternek. Az megszorított finnyásan, ujhegygyel.

Az utcán azt gondolta a pártvezér: ime, a hetetelenség proklamálta, hogy ellensége a hatalomnak.

És hazasiétek, hogy gratuláljon a feleségének abból az alkalomból, hogy elnökvé választotta az „Archangelus” jótékonyági-egyesület.

*

Ujból felmorajlottak az alig lecsöndesült hullámok. Feltűnő betűkkel szedett kőszá ujságot alakjában merült föl a hír először, aztán átvetté a lapok mind aztán firtatni, vitatni kezdték. A czáfolásra hivatott lap pedig mélyesen hallgatott. Három sürgőnyt menesztett külföldre, a firdőre utazott vezér után, de egyikre sem érkezett válasz. Végre rászánta magát a szerkesztő, hogy a tulajdon kezdeményezésére czáfol:

Odább, ez a föld nem a tied.“ Nekem, a ki katoná is voltam csak arra van jogom, hogy koczkára tegyem életemet a csatában, de élni, meg élni, nincs jogom. Még arra sincs jogom, hogy egy falusi bíró választáson részt vegyek. De én azért magyar vagyok. A gyermekemet is arra tanítom, hogy magyarnak születek. Csak azt tájlatom, hogy semmit sem találó a hazában, a miért lelkesednem kellene. Nekünk szocialdemokratáknak, így fejezi be beszédét, van egy bővös ereklény: a bebörtönözöttek lajstroma. Ennek a bővös ereklénynek varázserejét növelni akarom én is. Börtönözzenek tehát be, olyba veszem, mintha ordót tűznének a mellemre. Had legyen én az első földműves, a kit fömlöcözbe vetnek a szent eszméért. Itéljenek önök, a mint azt igazságérzetük diktálja, én nem félek tőle.“ — Bizony jó lenne, ha a kormány is meghallaná a paraszt szocialista panaszát, mert ha a keserűség torz eszméket teremtett is benne, szavaiban nagyon sok volt az igazság.

A Fejérmegyei és Székesfejevári Mészegylet' közgyűlése.

Csendben de azért nem eredménytelenül működő mészegyletünk f. hó 6-án tartotta Vörösmarty-kör helyiségében idei közgyűlést, melyet már a tavaszszal meg kellett volna ugyan tartani, de előre nem látható okok miatt ezt tenni nem lehetett.

A közgyűlést országos híró, okszerű praktikus, veterán nagyméheszünk: Töltény Antal buzditó szép beszéddel nyitotta meg, mely után a nagy gondúval összeállított s az egyesület mult évi működését feltüntető elnöki jelentés olvastatott fel. Ebből kitűnt, hogy daczára azon megfoghatatlan indolenciának, pártolás hiányának, melyet a nemzetgazdaságilag oly nagy fontosságú méhtenyésztés iránt éppen az annak telkarolásra hivatott tényezők tanusítanak helyben egy, mint különösen megyénkben, mégis tud e téren eredményt kised egyletünk felmutatni. Így rövid 8 évi fennállása óta városunkban 2 minta méhest állított fel. Az egyiket a selyem-utazai iskola kertjében 1888. évben, hol azóta Vida Dezső vezető tanító évenként nagy buzgalommal és szakértelemmel tanítja az iskola felsőbb osztályu tanulóit az

okzerű méhtenyésztésre egy elméletileg, mint különösen gyakorlatilag. A másikat pedig az év tavaszán a zámosly-utcai iskolánál, hol a minden jó ügy iránt melegen érző és tettra kész: Pausch Rafael vezető-tanító buzgólkodik azon, hogy a szék melékjövdelemmel kínálkozó okszerű méhtenyésztést gazda-közönségünk minél előbb elsajátítsa és gazdasága szeretébe bevegye.

Ezen minta-méhes falállítási költségeihez a város 150 forint segélylyel volt szives hozzájárulni, mely lelkes adományért e helyütt is hálás köszönetet mond, a minden jó, szép és hasznos ügy iránt mindenkor érdeklődő és áldozatkész városi hatóságunknak, a méhészegetlet. S ha a megyénkben levő illetékes egylet oly buzgalommal karolnak fel a méhtenyésztés ügyét, mint városunk s ennek sok, nem is gyakorlati méhésze, de az ügy iránt áldozatkész polgára: akkor az egylet az alapszabályok 4. §-ában előírt czélokát, melyek gazdáink anyagi helyzetének javítását czélozzák, — minél előbb megvalósíthatnák.

A bemutatott pénztári számadás szerint az egylet vagyona készpénz- és hat betéti könyvben 816 fnt 34 kr. — Pápay Nándor pénztárosnak a közgyűlés a felmentvényt megadta és buzgó fáradozásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavozott. — A minta-méhesek felszerelésére, tartalékszerekre és szakkönyvekre 130 fnt lett előirányozva.

Ezen folyó ügyek letárgyalása után a tisztújítás következett. Elnökké, Töltényi Antal ajánlatára, ki ezen tisztséget agykorára való tekintetből ujából elvállalni nem volt hajlandó, egyhangulag és nagy lelkesedéssel: Kaloosay Alán országgyűlési képviselő választott meg, az új elnökben az egylet egy buzgó és fáradozatlan s az okszerű méhészetrel egy elméleti — mint gyakorlatilag komolyan és sikerrel foglalkozó egyént nyert ismét.

Töltényi Antalt pedig, kinek nevéhez és 8 évi elnökösködéséhez oly szép és maradó alkotások fűződnek, mint két mintaméhesünk: a közgyűlés lelkes éljenzések között az egylet örökös tiszteletbeli elnökévé választotta.

Ugyancsak egyhangú választás utján elnök lett: Schlammdinger Alajos, pénztáros: Pápay Nándor és titkár: Magó Károly. A választmány pedig 10 helybeli és 10 megyebeli tagból állítottatott össze.

Mingazon híresztelésekkel szemben, melyeket a legutóbbi napokban Bartony Géza állítlagos visszavonulása felől forgalomba hozott egynehány lap, kijelentjük, hogy azok nem egyebek koholmányoknál.

Csak olaj volt a tüzre ez a lakonikus nyilatkozat. — „Bartónynak máskor olyan bőbeszédű szócsöggel mért ezáltal most ilyen szokatlan rövidséggel? Mért nem ad hírt magáról a pártvezér személyesen? Mikor egyetlen szavával tisztázhatná a helyzetet.“ — És a „szócső“ újabb csökönnyös hallgatásba merült.

Egy este azután mosolygós arcczal, uti porosan, paktkáskán megjött Bartony Géza. A böröndjéből gyűrött ujságok kandikáltak elő, a kezében is egész csomó hirlapot szorongatott. Elmondta, hogy másfél nap óta szünet nélküli utban van hazafelé. Vidéki allomásokon szedte össze a lapokat, melyek hasábokon át foglalkoznak vele a nélkül, hogy ő neki tudomása lett volna akár a tulajdon visszavonulásáról, akár az erről pletykáló hírekről. Üdülni ment egyszerűen. Átzürödtöt ugyan egy külföldi lapha is valami közönyös megjegyzés, de ebből korántsem alkothatott magának fogalmat a hazai sajtó híreszteléseinek óriási arányairól. A sürgönyöket nyilván a whist-partnerek sikkasztották el.

Leült, megírta, elküldte lapjának a czáfoló nyilatkozatot: „Külföldi utamból hazatérve, ámulattal olvasom...“ s st.

Közönyösséget színelő, gúnyoros, vagy felfohászokó pár sorral helyreütötte a maga dolgát minden lap, míg Bartony Géza figyelemmel fogott legujabb parlamenti beszédének kidolgozásához.

Am a vidéket nem lehetett megnyugtanni olyan nagyhamar. A vezér kerületéből harmincztagu küldöttség készült a fővárosba. Meg-

váltak a költségek, az utazási vágy, a szónok, a szónoklat, — ennyi mindent hogy engedtek volna kárba veszni?

„Az elveink mellett való manifesztáció mindig időszerű, csakogy, mint elveink nem változhatnak időszerűtlenné soha“ — mondta a deputáció vezetője és elragadtatva jegyezte be a beszéde ezt a sikerült mondatát.

Páratlanul szives volt a fogadtatás. Vé-gigüzték a képviselőjükkel a muzeumokat, képtárakat és nagy lelki gyönyörűséggel látták, hogyan bántulja a publikum a követőket. Aztán elemek az orczágyűlésre is és hallgatták a nagy deputatus tízes szónoklatait, sütkéreztek a dicsőségekben és összeszuktak nemegyszer:

— Milyen ember! Nem kár lett volna érte?

Mert hiszen világos: ha nem is ök téríteték vissza, de a tulajdon jó lelkiismerete, mégis az ő szavuk lelkesíti a harczra. A bucsuzás pilanatában megvalotta maga Bartony Géza, a mikor hosszan, melegen megszorította valamennyiök kezét és szólt:

— Mielőtt elválnánk, had közöljek veletek még valamit, a mit a vesztünknek éhez nagy nyilvánosság előtt el kellett hallgatnom. Igenis, nem mondtam igazat, a mikor szóvalbetűvel azt hirdetem, hogy eszemágbán sem volt a visszavonulás. Bocssásztok meg kicsinyhitűségemet, de egy pillanatra engem is elfogott a csüggedés, nézve küzdelmeinknek meddőségét. Ha már nem tudom elosztatni a mennyi boltját takaró sötét fellegeket, ne kelljen nézmem legalább, hogyan csenevészik el minden az éltető napsugár híján. Gondoltam arra is, hátha a mi falunkban az erősséget, az összeállást gyöngítő rész vagyok, s ily körülmények közt köteleltségemnek tartanám a

Az indítványok során Kalocsay Alán országgy. képviselő programszerű szép beszédében köszönetét fejezte ki a közgyűlésnek azon bizalmáért, melylyel őt az egylet igazgató-elnöki székébe juttatta, mely után a következő előterjesztéseket tette:

1. Töltényi Antal nagy érdemei jegyzőkönyvileg is örökíttessenek meg.

2. Hogy az érdeklődés városi közönségünk részéről is felkeltessék az egylet működése és az okszerű méhészkedés iránt, az egylet már az idei tél folyamán tartson szakszerű előadásokat és felolvasásokat.

Mindkét indítvány köztetszéssel elfogadott s a felolvasási ciklus összeállításával a titkár bízott meg, mely után a közgyűlés befejeztetett.

HIREK.

— József főherceg és családja téli tartózkodásra a hó közepe táján Fiuméba utazik. A főhercegi „Villa Giuseppe“-ban már nagyban folyik a készülődés a fenséges család fogadására. Mint értesülünk Kneipp József wörishofeni plebános, József főherceg meghívására mareziusban Fiuméba utazik s a főherceg vendége lesz. Ott tartózkodása alatt felolvasást is fog tartani gyógyító kurájáról.

— Az orleáni hercegi pár. Az orleáni hercegi pár tegnapelőtt érkezett Londonba s legközelebb látogatást tesz az angol királynőnél. Rögtön megérkezésük után, még tegnap kikocsiztak Twickenhamba, London egyik külvárosába, mely mintegy négy mérföldre van a Citytől. Az orleáni herceg szülői száműzösknek nagy részét ott töltötték. Az orleáni herceg tegnap megvásárolta a házait, a hol a szülői laktak. A párisi Temps közli Mária Dorothea hercegnének, de Lupé és de Richemont grófnókkal való beszélgetését Brüsszelből való elutazása alkalmából. Beszélgetés közben Lupé grófné megjegyezte, hogy csodálja az energiát, mely ural-

visszavonulást. Hadd lépjenek helyembe mások, jobbak, erősebbek, kik előbbre vihetik talán ügyünket, a siker, a diadal felé. Várják ki dicsőséggel, a miért emberséggel küzdöttem mindenha! Így gondolkoztam akkor. De a távolban is meghallottam a közvéleményt hívó szavát és meghajoltam előtte. Most pedig látva ezt a nemes lelkesedést, ezt a szert hitet az igazság diadalában, reményt egy szebb jövőben, úgy érzem, hogy áruló volnék, ha elhagynám helyemet éppen akkor, a midőn szükségünk van az erőnek minden parányára. Egy szemerkéjét az erőnek képviselem én is, mert hiszen vér vagyok véretekéből, csont a csontokból, fia a népnek, mely maga a teremtő öserő! Még csak arra kérlek benneteket, látogassatok meg gyakran, s fogadjatok szívesen, ha körötökben megjelenek és engedjétek merítenem szent felbuzdulástok forrásából, ha időről-időre ellankasztana talán a küzdelem.

Az az éljenzés diadalmas harsogásában valóra vált a csinált érzés, büszkén lelkesedéssel dobott fel a vezér szíve. Vezér volt megint, vezér, a ki nem törődött katonai hűtlenségével, csak halad előre a maga útján melyről nincs visszatérés. Vesszen, a ki erőnek erejével vesztébe rohan, nem ő felel értök, nem ő rajta lehet követelni a kárt. Minden zászlónak vannak árulói, de a lobogó azért tisztá, mint a becstület. Nem kérdezte többé, felbomlik-e a párt, elbukik-e vezére alattomos cselszövények következtében. A sors karhatalmával szemben ugys esznek az argumentumok. A kényeszerűség rávezette arra az ösvényre, melyet józan észszel megtagadott elébb. De megkullámszott a vére attól a gondolatól, hogy ő rajta mult — és hivatalbeli alárendeltjévé lett volna annak az embernek gyűlöletet érzett már most, mindjobban neki tüzesedő

kodói lényegében nyilvánul. Erre azt felelte a hercegné: — Igen, energikus leszek, mert Franciaországban energikusnak kell lenni. — A hercegi pár a hónap vége felé utazik el Angolországból, hogy visszatérjen hozzánk, mert a karácsonyi és újévi ünnepeket, az orleáni herceg és a főhercegnő Alesouthou szándékoznak tölteni, visszautazás közben azonban meg fognak állani Bécsben, hogy a király előtt kifejezzék üdvökvánataikat. Alesuthról újra Angliába utaznak, Twickenhamban York-House-ban fognak meglepedni. — Nem kevésbé érdekes és jellemző az a nyilatkozat, melyet Mária Dorothea főhercegnő, Fülöp orleáni herceg neje, Gard képviselő neje előtt, a ki jelen volt egy estélyen mondott. A főhercegnő társalgás közben oly élénk érvelkel esztelte a szegények és szerencsétlenek helyzetét, hogy Gard asszony megjegyezte a szavaira:

— Nagy tapasztalattal kell bírnia fenségednek a jótékonyosság terén, hogy ennyire ismeri a szegénységet.

A főhercegnő erre a megjegyzésre a következőleg válaszolt:

— Szerintem szelidséggel, kegyességgel és jóssággal kell uralkodni; azt hiszem, hogy mindig a szívekhez kell fordulni s én részemről így szeretnék uralkodni: a szívek fölött.

— Az olasz trónörökösne áttérése. Az olasz trónörökös pár esküvője alkalmával részletesen megírtak a montenegrói hercegnőnek az ortodox-hitről a katolikusra való átérést. Erről az áttérésről a „Revue Hebdomadaire“ érdekes leleplezéseket közöl. Az áttéréshez a csár csak nehezen egyezett bele s csak azon feltétel alatt, hogy minden nyilvános pompa nélkül történik. Kikötötte továbbá, hogy ne a bari-i székesegyházban térjen át a hercegnő, mint ezt kezdetben tervezték. Október 21-én a „Savoia“ a montenegrói kikötőbe érkezett, mire Miklós fejedelem amaz ürügy alatt, hogy olasz hajószélre megy, elhagyta a hajót. Ezután egy fődött esonakon Pisielli Taeggi apát egy kanonokkal s titkárával a

gyűlöletet, mely a miniszter ellen fordul a maga szenvedélyességével, de jut bejöle a társainak is, az elvenek is.

Helyrebillent lelkének elveszett egyensulya, a sajtó riadt lármája kellemesen csiklandozta hűségát. A megdöbbenés, melyet a visszavonulásáról világgá kürtölt hír előidézett, visszaadta értékének tudatát, melytől megfosztotta volt az a lealázó kudarez a miniszternél. Számított arra is, hogy a közvélemény tiszteletet parncsoló szava elnémítja a párt elégtelen elemeit — kis időre legalább. Hiszen ezek előtt nem is mert volna szólni többé arról a magas piederzálról, melyről beszélni szokott. Félnie kellett volna, hogy leszédül róla, hogy nevétségessé lesz. Tiszta akarta hát jöni önönmagával, világosan akarta látni a helyet, melyet embertársai között elfoglal — ettől volt jó, erre volt remedium az a komédia.

Es nem volt lelke, hogy elmosolyodjék azokon a káprázó szemű derék embereken, a kik szentül elhiszik, hogy egy nagy titokba avatta őket a deputátusok, a kiknek vezetője ünneplésesen modja, mikor magukra maradnak: — Fogadjuk meg barátaink, hogy a mit ránk bízta, híven megőrizzük mindhalálig! Kezet rá!

Es azután azzal vannak elfoglalva, hogy kezet szorítsanak egymással, valamennyien, mind a harmincz

Két nap óta az a motoszkaló ötlet csiklandozza a miniszter urat, hogy azt az efeledt asszonyt rossz óráiban hányszor fogja gyötörni, igazni a gondolat, hogy lehetett volna és a tulajdon hibájából nem lett exzellenciás asszony

hajóra ment. Az áttérési ceremónia a hajó éttermében folyt le, az olasz királyság pecsétjére jelenlétében. Helén hercegnő egy zsámolyra térdelt, keresztet vetett s az áttérési formulát olasz nyelven elmondta. Ezután monsignore Taeggi Te Deumot czelebrált s ezzel az áttérés véget ért.

— Major Ferencz dr. lemondása. Szombathely ujonan megválasztott képviselője, dr. Major Ferencz lemondott a Székesfejérvár városánál viselt tisztí főorvosi állásáról. Lemondásában hálás köszönetet mond a város közönségének, hogy 13 évi működése alatt szeretettel támogatta a város közegészségügyeit előmozdító törekvéseit. Major Ferencz dr. helyét már az új főispán fogja kinevezés utján betölteni.

— Az új püspökök eskütétele. Ivan Kovits János és dr. Radu Demeter ujonnan kinevezett püspökök, Bécsben, az általános kihallgatások előtt letették ő felsége kezébe, Wlassics vallás- és közoktatásügyi miniszter jelenlétében a hivatalos esküt. Az eskü letétele után ő felsége a két püspököt kihallgatáson fogadta. Egy órákor ő felsége Wlassics vallás- és közoktatásügyi minisztert külön kihallgatáson fogadta. Wlassics miniszter még tegnap is Bécsben maradt s látogatást tett Taliani nuncziusnál.

— A lovasberényi községi képviselőválasztás. Hétfőn, december 7-én ötletett meg Lovasberényben a községi képviselőválasztás, melynek eredménye az lett, hogy mivel a liberálisok még ennél a választásnál is politikai vélemény szerint akartak választani, azért a néppártiak is jelöltek s pedig oly erővel, hogy a megválasztott 14 községi képviselő közül a liberálisok csak három tudtak bevasztani, a többi megválasztott pedig mind a néppártiak jelöltje volt.

— Fraknoi bibornoksága. A nagyváradai Tiszántul a következőket írja. A „Magyar Esti Lap“ és a „Neue Freue Presse“ nyomán az összes fővárosi és vidéki lapokat bejárta a hír, hogy Fraknoi Vilmos, ez. püspök nagyváradai kanonokot és tudós történetírót a pápa ő szentsége közelebb bibornokká fogja kreálni. Ezzel szemben most a legilletékesebb forrás után kijelentjük, hogy e feltűntet keltő hír nem egyéb odiozus koholmány. Egyben lapársaukat is felkérjük, szíveskedjenek közölni e czáfólatot.

— Közgyűlés. A palotavárosi katolikus kör folyó hó 6-án délután 5 órákor tartotta évi közgyűlését Kalocsay Alán elnök vezetése mellett. Megelőzőleg vál. ülés volt, melyen elintézték a folyó ügyeket, azután Kalocsay Alán elnök szép beszédben vázolta a kör egy évi működését, mely oly hamarosan virágzásra jutott. Azután a kör jegyzőjévé ifj. Tógl Gyula választott meg egyhangulag, miután Gyurtsik Márton, ki például buzgalommal felelt meg ebbeli hivatásának, lakásváltása miatt kénytelen volt teendőiről lemondani. Végül Látics György káplán „Vallás- és hazaszeretet“ czimmel emelkedett szellemű felolvasást tartott, mely a kör tagjainál élénk visszhangra talált. Záradékal az elnök buzditotta a tagokat a kör szolgalmás látogatására mire a nagyszámú közönség szétoszlott.

— A Vörösmarty körben Dr. Kuthy József főrealiskolai igazgató ur f. hó 5-ére hirdettet, de e maradt felolvasását. „A z idő járás főbb tényezőiről“ folyó hó 12. szombatán d. u. 6-órákor fogja megtartani. A felolvasást társasvárosra fogja követni. Mirel a kör t. tagjait ezen uton is értesíti az igazgatóság.

— **A jót. négyelet.** A székesfejvári jótékony négyelet választmánya folyó évi december 5-én Szögény-Márich Julia védnök elnökelete alatt ülést tartott. Bejelentett, hogy folyó évi november 18-án tartott telruházás alkalmával 54 iskolás gyermek látott el téli ruházattal, továbbá elhatározta, hogy az egyelet pénztára javára a farsangi idény alatt tárgysorsjáték rendeztetik, a sors-huzás 1897. február 28-án fog a városház nagytermében d. u. 3 órákor megtartatni. Végül a harácsonyi ünnepek alkalmából a helybeli szegények között nagyobb mérvű segélyek kiosztását határozta el a választmány.

— **Uj kath. világlap.** Hogy mily örvedetesen terjed Angliában a kath. vallás, annak legkésebb bizonyítéka, mint az „Univers” írja, hogy jövő évi január 1-étől kezdve egy nagy kath. politikai napilap fog megjelenni „Gazette Catholic” czímen. Norfolk herceg az angol-orosz kath. párt vezére pártfogása alatt. — A hír annál örvedetesebb, mivel ez lesz Angliában az első tisztán kath. napilap.

— **Lánczravert cigány.** Tegnap három csendőr kísért a városba egy meglánczolt cigányt s a közönség érdeklődve nézte magas alakját s koromfekete szakállal körített tipikus arcát. Rosz fát tett a tüzre Farkas Junó — így hívták a cigányt — mert Zala-Egerszegben a mult ősszel 7 darab lovat kötött el társaival. A végzet azonban utólrte, mert a csendőrség szorgalmának sikerült kinyomozni a lóköttöt az ő személyében. A mi pedig nagyobb érdekességet kölcsönöz a dolognak, hogy a csávába került egy Esztergomgyeji jegyző is, ki segítkezett a cigányoknak a ló eladásában, kiállítván nekik hamis passzusokat. A csendőrség még mindig erélyesen nyomoz s mivel a tolvajlás számai ide is elágaznak, azért hozták Székesfejvárra Farkast. Az ellopott 7 ló közül már 5 drb. megkerült s valószínűleg a többi is sikerül megtalálni, daczára, hogy Farkas nem mondja meg hova vitte.

— **Háboru „Szabad Izrael”-ben.** Kiűtött a forradalom Izraelben a kóserhus miatt, mely nemcsak a héber feliratu mérszárszékben volt kapható, hanem hivetlesen az „Egyenlőség” czimű magyaryelven megjelenő zsidó lapban, még pedig vezércikk alakjában, csakhogy ezt a legujabb kóserhus Izrael fia — természetesen — nem akarták megenni. A kóserhus felállítására egy vezércikk alakjában az uj zsidó vallás szorgáltatott okot, mely most van keletkezésben és „Szabad Izrael” név alatt gyűjti hivat. Az uj vallásnak reformálási törekvései vannak és leakarja rázni a reformátorok okoskodása szerint, a korszellemmel ellenkező ósdi szabályokat, többek között a vegyes házasságoknak a zsidó templomokban való megkötését is fölvette programjába. Ezt az uj vallást támadta meg élesen az „Egyenlőség” és a kóserhus föliratu cikkében foglalkozott a hit-ujítókkal, azt igyekező kimutatni, hogy az uj vallás alapítói nem mások, mint a zsidó mérszárosok, a kik szabadulni akarnak a zsidó hitközségtől rájuk küldött felügyelőktől és a rájuk nehezede zsidó hitközségi illetéktől. E cikk miatt, a mely az uj vallás alapítóinak becsületét is megtámadja, Kondor J. József dr. főrabbi most sajtópört indított Füredi Mór dr. ügyvéd által az Egyenlőség szerkesztője ellen és így az uj hitágazatokat legelőszőr a budapesti esküdtszék fogja tárgyalni.

— **Szurkáló csizmadia legény.** Nagyon belenedett a boros pohár fenekére tegnap Szép József csizmadia legény. Határt nem ismerő jókedvvel kurjongatott estefelé a háromlábú szék mellett s társával Hajda Józseffel, ki szintén Érsek csizmadianál dolgozott, sehogy sem tudott egyet érteni. A vége az lett aztán a czivódásnak, hogy Szép nem nagyon szépen gondolkozva Hajda Józsefet fején a bőrkerítő késsel megvágva, rajta 12 centiméter hosszan

vágást ejtett. A dükösködő csizmadia legény a rendőrségnél fel lett jelentve s most már a börtönben elmélkedhetik s dalolhatja: sirjon azon szegény anya, kinek Szép Józsi csizmadia a fia.

— **A Vörösnarty-kör innepélye.** Vörösmarty Mihály születésének évfordulója alkalmából, a nagy költő nevével viselő „Vörösmarty-kör” innepélyt tartott szombaton, decz. 5-én este. A fényesen sikerült innepély délután 6 órákor felolvasásokkal kezdődött, melyet díszes közönség hallgatott végig s különösen Jakab Ödön író felolvasása aratott szép sikert. A felolvasást társasvacsora követte, melyen 54 en vetek részt urak s hölgyek egyaránt. A vacsora alatt az V. honvédezdre zenekara játszott. A számos toasz között különösen figyelmet keltett Say Győző nyugalmozott altábornagy toaszja, melyben megköszönte a már előzőleg a jelenvolt tisztikarra mondott felkötésűt s egy szabatos, minden tekintetben átgondolt toasztal Jakab Ödön írt üdvözölte. A fényesen sikerült estély éjjel 3 óra felé ért véget.

— **A megszákött király kisasszony Amerikában.** Mint New-yorkból jelentik Folchi Filippó festő Bourbon Elvira herczegnővel egy spanyol személyszállító gőzessel tegnapelőtt este oda érkezett. A megszákött pár egy ottani elsőrangú szállóban három szobát bérelt s az első estét lakásán töltötte. A herczegnőnek másnap reggel az volt a legelső dolga, hogy egy new-yorki újság szerkesztőjét magához hivatta s elmondta neki, hogy Foichival Amerikában új hazát akar alapítani; Foichival való viszonyáról azt mondta az újságírónak, hogy mihelyt a festő válópöre el lesz intézve, azonnal megesküszik vele. Bourbon Elvira tegnap levelet írt atyjának, melyben bocsánatot kér tőle, végzetes lépéseért és megfogadja, hogy atyja nevével minden imádságában belefoglalja.

— **Eljegyzés.** Bukstaber Henrik december 6-án eljegyezte Mihálys Lajos leányát, Juliskát Duna-Adonyban.

— **Névváltoztatás.** Székesfejvári születésű Wolfggruber Gyula ugy saját, mint gyermekei nevével a belügyminiszter engedelmével Fehérvárra változtatta.

— **Feltört pálinkaház.** Vagner Józsefnek a fejevári szőlőhegyen levő házat tegnap éjjel ismeretlen tettesek feltörték s onnan 1 üveg pálinkát s a pénzes-fiók fellesztése után 9 forint értékű pénzt vittek el. A rendőrségnek a mai nap folyamán sikerült a tettesek személyében elfogni Kulifayt és Lorderer Annát, ki Vagner Józsefnél lakott. Kulifay még mindig tagad, daczára annak, hogy a leány már beismerte tettüket.

— **Közigazgatási bizottsági ülés a városnál.** Székesfejvár közigazgatási bizottsága 19-én tartja meg december havi ülését.

— **Tanító választás.** Ráczaalmas községi elemi iskolájának tanítói állása üresedésben lévén, arra egyhangulag Pokonyi Alajost választották meg — Ugy szintén Ráczevén is egyhangulag választották meg tanítónóvé Hindeleang Katalint.

— **Nőorvosok Kínában.** A mennyei birodalom konzervativizmusa néha-néha mégis utat nyit a civilizáció egy-egy vívmányának a behatolására. A művelődés terjesztésében kétségen kívül fő része van az európai vallásfelekezetek hittérítőinek. A misszióáriusok érdeme az is, hogy a kínai birodalomban ez idő szerint már két orvosnő működik. Miss Charlotte Howe, a kinglangi misszió-iskola főnöknője ugyanis néhány év előtt két tehetséges növendékét küldött ki Amerikába, hogy az ottani college-ken az orvostudományokat elsajátítsák. A két kínai kisasszony derekasan megtelelt feladatának. Elvégezték a michigani egyetemét és most visszatérte hazájukba, mint a misszió-társaság tagjai működnek.

— **Jó fogás.** Ezt szokják mondani, hogy a csendőrségnél, mint a rendőrségnél, mikor valami ügyes tolvajt, gyilkost vagy más keresett bűnöst elfognak. — El lehet mondani, hogy Peresztegi József csendőr őrsvezető jó fogást csinált, midőn Csuti Sándor és Vizi József csavargókat elfogta. Az elfogatás

előzménye az volt, hogy Nagy-Kanizsán Klement Lajos földbirtokosnak a ki Poroszországból jött haza, a vasuti állomáson ellopták egy utazó bőröndjét, melyben értékes ruhák és aranyeműk voltak, körülbelül 700 frt értékben. A tolvajt kutatták, de nem találták meg sehol. Most azonban kiderült a lopás, melyet Csuti és Vizi követtek el. Az ellopott bőrönddel Balaton-Szt.-Györgyre utaztak, hol eladván a lopott tárgyak egy részét s még azonfolt Kardos Géza budapesti lakos korára szintén egy bőröndöt loptak el, melynek a tartalommal együtt 200 frt értéke volt. A lopás után Székesfejvárra jöttek s itt Varga Róza éjjeli pillangó segítségével az értékes ruhaneműket eladták csekély 15 frtért Gődénének, a ki ocska-nemű eladással foglalkozik. Az „üzlet” mekötése után Vizi hazament Kis-Czellebe, Csuti ellenben itt maradt, — mint lapunkban már megirtuk — nagyban tivornyázott, s egy éjjeli korcsma ablakát be is verte, a miért a rendőrség rátette a kezét. A vallatás alatt több aranyeműt találtak nálla, melyet állítólag vett Budapesten. A rendőrség kihágásért 9 napra ítélte s miután azt kitöltötte, eltoloncolták ill-tőség helyére Kőröshegyre. Peresztegi József csendőrőrsvezető ott már letartóztatta Vizit, a ki kereste Csuti Sándort, hogy tőle a lopott tárgyak eladásából befolyt pénzből, valamint még kapjon. Mikor Csuti érdeklődést mutatott az ott fogva levő Vizi iránt, Peresztegi őt is letartóztatta s megindította a nyomozást, a melynek az lett a vége, hogy egy nagy-kanizsai, mint a balaton-szent-györgyi lopás rájuk bizonyult. Jelenleg a két jó madár Székesfejváron időkiz Peresztegi felügyelete alatt, s a rendőrséggel folytatve folyik a nyomozás, melynek eddigi eredménye, hogy a ruhaneműk s egy színházi láteső megkerült. A színházi látesővet, mely még 30 frtot, egy ublános tiszt vette meg s azt használatba egy városunkban ismert úri hölgynek adta, kitől most visszakerült a csendőrséghez. Ami érdekes a dologban az, hogy Csuti midőn ita a lopott aranyeműekkel zsebében ülte a 9 napi börtönt, még ő neki állt telhebb s Polczér Péter alkaptányt fejjelenteni akarta a jogtalan itéletéhezatalért.

— **Püspök-szentelés.** Ivánkovits János rozsnói püspök felszentelése Temesvárott vagy Kalocsán lesz. A szertartást három megyés püspök végzi. Az uj püspök innepélyes beiktatását a rozsnói székesegyházban husvét táján tartják meg. A napokban híre volt, hogy az uj püspök a jövő hónapban Rómába utazik a pápánál való bemutatkozás végett. Ez a hír téves. Ivánkovits mind addig nem jelentkezik a bemutatásra, míg egyházmegyéje ügyeit teljesen át nem tanulmányozza. Az uj püspöknek a felszentelés után négy év alatt kell csak magát a római széknél bemutatnia s így egyházmegyéje megismerésére hosszabb időt fordíthat.

— **Járvány Tárnokon.** Tárnokról tudósítók írja, hogy a vörheny nagy mértékben uralkodik. Az óvintézkedések a község elöljárósága részéről megtétek.

— **A zongorák haszna.** Sokan vannak, a kik haragudznak a zongorára. Sreinway zongora-gyáros örökösai azonban aligha teszik ezt. A híres gyáros, a ki nem rég halt meg, három millió dollárnyi vagyon haggyott reájuk és ez a rengeteg pénz, mint zongoráktól került elő.

— **A yogi.** A mult léten a londoni St.-George-Hospitalban egy indiai yogi-t mutattak be. A yogi egy magas kaszthól való brahmán, a ki testét sok sanyargatásnak veti alá, hogy annál érdemesebb tegye magát a paradicsomra. A Londonban bemutatott yogi megvennyoloz abnormis testtartást mutatott be. Labait nyaka köré fonta és egy lábón ugrándozott a teremben. Azután kezét hátrattette és lábával körülölelte a mellét, majd egy csomóba szugorodott, azután ebben a helyzetben egyik lábát kinyújtotta és úgy állt egy darabig, hasonlóan az alvó flamingóhoz. A yogit több orvos is megvizsgálta és ezek testének csodálatos hajlékonyságát azzal magyarázták, hogy izületi szalagjai nagyon lazák.

szövetkezetek a hitelre szoruló szövetkezeti tagok kezébe juttatnak.

Ma a hitelszövetkezeteknek a pénz otthon, falukban 5-6%-ba kerül. Ha a községi hitelszövetkezet legfeljebb 2% al többet is szed be az adósoktól, azt évenként — év végén levonva a kezelési költségeket — felosztja az adósok között, mert csak szövetkezeti üzletrészes tag kaphat hitelt. Ezzel meg azt a sokak előtt hitetlen dolgot létesíti, hogy az adós kap osztalékot és hogy minden magyar gazda üzletrészes is lesz és nem fog a részvény csak a pénzzel bíró gazdag emberek javára jövedelmezni.

Egy-egy üzletrészt még a koldus is megszerezhet magának. Mert ha naponként egy krajczárt is tőkésít, öt év alatt egy teljesen befizetett üzletrészes van. És mivel az első hatos befizetése által a szövetkezeti tagság minden jogait és előnyeit is élvezzi; alig lesz arra eset, hogy a többi krajczárokat félre ne rakja.

A tíz év letelején a dolog nehezen és lassan ment. Egy-egy szövetkezetet alakítottak itt is, ott is; az ország minden megyéjében egyet-kettőt. Oda jártak a szomszéd falubeliek tanulni. A vásárokon a vásáros nép tárgyalgatta az új dolgot; a kapálóban megvitatták, megbeszéltek és így történt meg az, hogy egy-két község szövetkezeti igazsága erejével a vármegye összes gazdáit megnyerték az eszmének.

A gyakorlatilag kipróbált és jól bevált dolgot törvényjavaslat alakjában dr. Nagy Ferencz budapesti egyetemi tanár gyurta át. A tábor többi munkatársai ezt a javaslatot megbírálták, gyakorlatilag bevált helyes módosítványokat indítványoztak, azokkal a kész törvényjavaslatot kiegészítették, pótolták, helyesbítették.

Ez átdolgozott javaslat értelmében a már megalapított szövetkezetek regeneráltak, úgy hogy megtörtént az, hogy egy még meg sem hozott törvényt a kormánytól és törvényhozástól teljesen független, önálló egyének kipróbálták és ma már egy minden igényeknek megfelelő törvényjavaslat a dr. Nagy Ferencz szövetkezeti törvényjavaslata.

Ezt kell a törvényhozásnak törvényerőre emelnie.

Nem lesz kicsiny munka. Megpróbálja majd a földművelési miniszter erejét, munkabírást, kitartó szívósságát. A mint a kezdeményező kis serege alig tudott megküzdeni a nagy tőke antagonizmusával, ez még inkább ellene fog állani egy ilyen, az ország lakóinak nagy részét jóléthez helyezni és függetleníteni akaró szociális törvény meghozásának.

Az országgyűlésnek és a kormánynak támogatást és biztosítékot köteles nyújtani arra, hogy a gazdasági hitelszövetkezetek az állam garanciája mellett alakulhassanak, fejlődhessenek és működhessenek.

Ezt úgy értjük, hogy ha már az állam terheihez a legnagyobb összeggel ugyanis a földadót fizető állampolgárok járnak, a hitelszövetkezetek a forgalmuk után külön megadóztatva ne legyenek, a cégbejegyzést illetégmentesen eszközölhessenek és a könyvek ne eszenek illeték szempontjából azon szabályok alá, melyek alá a kereskedelmi üzleti könyvek tartoznak.

A szövetkezeti hitelező a nyert hitel által ugyanis az adóalapot, a földet erősíti, fejleszti és fokozza, mert vagy házat és gazdasági épületeket emel, tehát újabb adóalapot teremt, vagy szőlőt rigoliroz, gyümölcsöt ültet, vagy más belterjesebb gazdasági ágat vezet be; tehát az adóalapot erősíti és fokozza, vagy igavonó marhát és lovat vásárol és így az adófizetőképességet erősíti.

Igy aztán az államkincstár, ha látszólag kedvezményeket nyújt is a szövetkezeteknek, a kedvezmények tulajdonképpen a kincstár számára szolgálnak.

Magyarország lakosságának több mint fele földműveléssel foglalkozik, tehát a többség érdeke megkívánja, sőt meg is követelheti, hogy a kormányzat részéről kiváló gondozásban részesüljön.

Az országgyűlés és a kormány adja meg a jogot a szövetkezeteknek, hogy a községektől a kötményezett kötvényekben fekvő 4%-ot jövedelmező vagyont hasonló kamatra kellő

biztosíték mellett legalább husz esztendőre kölcsönképpen megkaphassák.

Hiszen van erre már törvényünk, az 1888. évi XXXVI. t. cz. 26. §-a. Ezt kell most már legalább tíz év múlva végrehajtani.

Utasítsa a kormány a gyámhatóságokat és más közalapokat kezelő hatóságokat, vármegyéket, egyházakat stb., hogy azokat a tőkéket, melyeket takarékpénztárilag kezelnek, vagy melyek földhirtokos árvái tulajdonát képezik, avagy melyek általános szociális jótékony célú érdekeket szolgálnak, hogy kellő biztosíték mellett mindenkor takarékpénztári kamatlábrért a hitelszövetkezeteknek kölcsön adják.

Jánujón jó példával maga a kormány elől és időközönként a bevételi kincstári feleslegeket ne csak kereskedelmi bankokhoz, de a hitelszövetkezeti pénztárakba is helyezze el aránylagosan és a postatakarékpénztári betétek egy részével is így járjon el.

Husz esztendő nem sok idő egy ilyen közzgazdasági kérdés kereszttüvelére. De hiszem és remélem, hogy ha a szövetkezeti törvényt ez az országgyűlés meghozza, még nem lesz késő és husz év alatt a magyar gazdák helyzete konszolidálódva lesz.

Vegyük csak azt, hogy hazánkban legkevesebb két millió család és önálló gazda van. Tegyük fel a legrosszabbat. A törvény életbe lép és minden gazda hetenkint csak egyetlen egy huszfilléres fizet be üzletrész címén a hitelszövetkezeti pénztárba. Tegyük fel, hogy hetenkint csak harmincz fillért nyer a naponkint begyűlt és azonnal a szövetkezeti pénztárba kamatozásra elhelyezett forgatóke után, melyet eddig zsebében kamat nélkül hverteget, mivel a takarékpénztár távol volt, vagy idővesztéssel járt a kivétel és betétel.

Most pedig a községében lesz a hitelszövetkezeti pénztár. Tegyük fel azt, hogy a szövetkezeti pénztár után kapott hitel és az eddig élvezett hitel kamatkülömbözete hetenkint csak 15 fillérről ér föl.

Husz év alatt így is együtt lenne a hitelszövetkezet után a gazdák rendelkezésére több, mint ezer millió korona tőke. A belterjesebb gazdálkodás, a közösen szerzett gépek hasznai után sok gazdának annyi pénze gyűl, hogy az államkötvényekbe és járadékokba helyezheti el. Magyarország nem lesz a külföldnek adósa, hanem saját polgárainak és nem lesz ritka az olyan eset, mint Belgiumban, hol a szövetkezetek már régóta virágoznak, hogy egyes földbirtokosok örökösei hatvan-nyolcvan ezer korona készpénz fölött is osztozkodnak.

Meg fog szünni a vagyon elaprózódása. Terjedni fog a belterjes gazdaság, a szociális-mus hidrájának fejét pedig könnyen fogjuk leüthetni.

*** Az aldunai katarakták hasznosítása.**
A vaskapui munkálatok fővállalkozója már rég propagálja azt az eszmét, hogy a Duna nagy esését és a Kazán-szoros kataraktáinak erejét villamos erőátvitel útján hasznosítani kellene. Mint most jelentik, a nevezett cég elkészült erre vonatkozó tervével, mely szerint a rendelkezésre levő 200,000 lóerőnyi erőből egyelőre 30,000 lóerőt használnának fel és pedig világítási és közlekedési célokra. A Duna ágyába fektetendő kábel útján vezetnék az erőt Bázias, Orsova és Herkulesfürdő magyarországi, Tura-Szeverin romániai és Viddin bulgáriai városok világító-telepeire s ezenfelül a szerbiai parton berendezendő bányászati és erdészeti üzemekhez. A szerbiai kormány 100 érte adta meg a koncessziót mind ezekre a vállalkozásokra.

*** A magyar dohány jövedék nagysága.**
A magyar füstölő-ipar (értsd dohányforgalom) emelkedésére nézve közöljük a következő adatokat: Ambár a fogyasztás az egyes cigarettafajokban csökkent, mégis 857,664 forintnyi többlet mutatkozik a bevételben. A múlt esztendő első kilencz havában a bevétel kitett 32,994,600 frtot, ebben az évben kitesz az 33,852,271 frtot. Legnagyobb volt a fogyasztás a cigarettában. Az ideu 40 millióval több cigarettát füstöltek el mint tavaly. Az eddigi fogyasztás 1896-ban több mint felmilliárd cigarettára rug. Elszívtak pedig pipadohányból 508,000 kilogramm. (44000 kilóval kevesebbet); 402,800,000 kis pakli dohányt (8,200,000 kevesebbet) Szivarokból regalitást: 4,237,000 dbot (954,000-rel kevesebbet); trabuccót: 11,054,000 darabot (470,000-rel kevesebbet); britaniát: 20,556,000 darabot (718,000-rel kevesebbet); operast: (mult évben forgalomban nem szerepelt új szivar faj!) 7,898,000 darabot; kuba portoricót: (Wekerle szivarok!) 69,823,000 darabot (3,109,000 drbbal többet); portoricót: 51,215,000 dbot (4,767 ezerrel többet); virginiát: 23,203,000 darabot (2,300,000-rel többet); külföldi vegyes szivarokat: 170,333,000 darabot (2,322,000-rel kevesebbet); magyar rövid szivart 40,295,000 dbot; (256,000-rel többet); cigarettát: 552,173 ezer darabot (40,469,000-rel többet); havanna szivarokból 399,000 darabot (15,000-rel többet); tabákból: 41,000 kilogrammot (2000-rel kevesebbet).

A székesfejérvári hetivásár.

Piaci árak. — Decz. 9-én.

Buza	7—7 50
Rozs	6—6 30
Zab	5—5 30
Tengeri	3—4 40
Árpa	6—6 —

Legfinomabb kivitelű fényképek a legrövidebb idő alatt készülnek

FODOR JÓZSEF FÉNYKÉPESZETI MŰTERMEBEN.

* * * Székesfejérvár, Várkör-utca 2. szám alatt, (a neol. izr. imaház mellett) * * *

a következő árak mellett:

12 darab visit fénykép 4 forint. * 12 darab kabinet fénykép 10 forint.

12 darab makart fénykép 12 forint.

HIRDETÉSEK

felvételnek kiadóhivatalunkban (K i g y ó-
utca 9-ik sz. alatt) a legjutányosabb áron.

VASUTI UJ MENETREND.

— Érvényes 1896. okt. 1-től. —

Budapest—Székesfehérvár—N.-Kanizsa.
 indul érkezik indul érkezik
 Gyorsv.: 7:00 reg. 8:30 d.e. 8:40 d.e. 11:45 d.e.
 Szem. v.: 7:10 reg. 9:16 d.e. 9:26 d.e. 1:39 d.n.
 Vegy. v.: 2:25 d.n. 4:27 d.n. 4:33 d.n. 8:55 este
 Vegy. v.: 5:25 d.n. 7:39 este —
 Gyorsv.: 7:45 este 9:11 este 9:18 este 12:10 éjjel
 Szem. v.: 9:25 este 11:33 este 11:43 este 3:52 éjjel

N.-Kanizsa—Székesfehérvár—Budapest.
 indul érkezik indul érkezik
 Szem. v.: 12:15 éjjel 4:16 reg. 4:24 reg. 6:29 d.e.
 Vegy. v.: — — 6:15 reg. 8:25 d.e.
 Gyorsv.: 5:47 reg. 8:39 reg. 8:49 reg. 10:10 d.e.
 Vegy. v.: 10:00 d.e. 2:10 d.n. 2:35 d.n. 4:31 d.n.
 Szem. v.: 2:00 d.n. 6:00 d.n. 6:08 este 8:12 este
 Gyorsv.: 5:06 d.n. 8:00 este 8:15 este 9:40 este

Sz.-Fehérvár—Veszprém. Veszprém.—Sz.-Fehérvár.
 indul érkezik indul érkezik
 Szem. v.: 5:20 d.e. 8:03 d.e. 4:19 reg. 6:— d.e.
 " " 9:34 d.e. 10:52 d.e. 7:08 reg. 8:34 d.e.
 " " 1:— d.n. 2:33 d.n. 4:43 d.n. 5:53 d.n.
 " " 9:27 este 11:— este 9:11 este 11:09 est.

RODE IMRE
URI- ÉS NŐI DIVAT ÜZLETE
 Sz.-Fehérvárott, Nádor-utca 12.

A mely n tisztelt vevő kö önég b. figyelmét bátorítom f. hivni az alább fel-orolt arakra, melyek nagy választékban és a legjobb minőségben, olcsó szolid áron szereshetők be nálam.

KALAPOK.
 Férfi- és női silskin és Nutria sapkák.
FÉRFI SIFONING,
 (sima, szegélyzet és himzett).
 Férfi GALLÉROK, fehér és színes, divatos formákban.
 Férfi lábravalók, Kopper és vászon.
 Nagy raktár divatos **NYAKKENDŐKBŐL.**
 Uri, női gyermek KEZTYŰK, (bőr, zafír, trica).
 Uri, női- és gyermek alsó Jäger ruházat.

Nagy választék szövött árukban u. m.:
Férfi-, női- és gyermek harisnyákban.
 Női kész bluzok és trico alsó szoknyák.
 Női- és gyermek mosó lászler KÖTÉNYEK.
Férfi- és női caloschni és hó-czipők.
 Női Carmantyek és sapkák.

Schweiczi himzések, csipkék, szallagok és díszek női ruhákra.
 Női seljsem és zefir kendők.

Hallatlan olesó alkalmi vétel * * * * *
*** * * * * az ingyenes kiállításban**
GROSZ JÓZSEFNÉL

Székesfehérváron, fő-utca 8-dik szám alatt — és pedig:

26 daraból álló mintázott legfinomabb karlezbadi ebédli kés let 7 frttól 80 frtig.
 1 teljes mozdó készlet 3 50-tól 20 frtig.
 1 teljes (6 sz. v.) theás készlet 4 frttól 15 frtig.
 1 teljes (6 sz. v.) kávés készlet 3 50-tól 15 frtig.

6 személyre teljes boros készlet (finom metszett üveg) tálczaval 1 50-től feljebb.
 6 személyre való vizes készlet (finom metszett üv. g) tálczaval 1 80-tól feljebb.
 a legfinomabb kivitelű, kézfesztémnyű valódi majolika tál párja 2 50-től feljebb.

Asztali és függő lámpák, valamint mindennemű zománcozott bádog-, vas- és kö-edények gyári áron alul, hallatlan olesó áron adatnak el.

Alkalmi vételek mindennemű konyhai-, ebédli- és **DISZTÁRGYAKBÓL:**
 vázak, tükrök, diszes korsók, majolika és terakotta szobrok, kőhínei ezüst és valódi berndorfi alpaka áruk, fa-, bádog- és nikkell tálczák, ** ** illatszerek stb. stb. nagyban és kicsinyben kaphatók:

Grosz József, porcelán- és üvegkereskedésének **karácsonyi kiállításában.**
 Igen alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Pontos kiszolgálás. Hallatlan olesó árak.
 A diszmit-árak megtekintésére felkérem a nagyérdemű közönséget.
 Bárki megnézheti minden vevő szándék nélkül.

Eletnagyságu **ARCZKÉP** **Legszebb szobadlsz.**
 Legkedvesebb emlék.
 Legalkalmasabb ajándék **karácsony és újévre.**

KRÉTARAJZBAN.

Egy legújabb módszer segítségével 24 óra alatt életnagyságu mellképeket készítek művészes kivitelben, eddig még soha el nem ért tökéletességgel és olesó árban.

Tessék árjegyzéket kérni. * Tessék árjegyzéket kérni.

KOHN DÁVID, Budapest, Károly-körut 17.

* * * Ügynökök mindenütt kerestetnek. * * *

Litografrozott névjegyeket,
 levélpapír dobozokban,
 képes könyvek
 legjutányosabb áron kapható:
KAUFMAN F.
 könyvkereskedésében,
 Székesfehérvár, Kossuth-utca 5. szám.

A SINGER VARRÓGÉPEK
 — EDDIGI ELADÁS 13 MILLIÓT HALAD —
 mintaszerű szerkezetük, tökéletes gépezeti alkotásuk és szép gyakorlatias kiállításuknál fogva fokozódó kedveltségnek s terjedésnek örvendenek és minden ház s minden család számára, szívesen látott, kitűnő és hasznos **karácsonyi ajándék.**

Eladás kényelmes részletfizetésre.
 Ingenyoktatás a divatos műhímzésben.
Singer Manufacturing Co. r. t.
 (Ezelőtt Neidlinger G.)
 Székesfehérvár, Bognár-utca 2. szám.

